

Stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2010

V zmysle § 18 f ods. 1 písm. c) zákona č 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
v znení neskorších predpisov (ďalej v z.n.p.)

predkladám

odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Vranov nad Topľou za rok 2010.

Návrh záverečného účtu mesta Vranov nad Topľou za rok 2010 bol spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení. v z.n.p.

Podľa §16 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu mesta musí obsahovať:

- údaje o plnení rozpočtu v členení podľa §10 ods.3 zákona 583/2004 Z.z. v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- bilanciu aktív a pasív
- prehľad o stave a vývoji dlhu
- údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti obce
- prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov
- údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- hodnotenie plnenia programov obce a programov vyššieho územného celku

Náležitosti návrhu záverečného účtu

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v zmysle opatrenia MF SR , ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Obec postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu obce. V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k subjektom, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiadala finančné vzťahy k ŠR, štátnym fondom a k rozpočtu vyššieho územného celku.

Údaje o plnení rozpočtu

Finančné hospodárenie mesta Vranov nad Topľou sa riadilo vyrovnaným rozpočtom, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva č. 352/2009 na riadnom zasadnutí MsZ dňa 17.12.2009 v objeme 25 544,6 tis. € .

K 31.12.2010 mesto hospodárillo vrátane rozpočtov škôl a školských zariadení s práv. subjektivitou a Zariadenia pre seniorov následovne:

bežný rozpočet	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
bežné príjmy	13 055,8	12 552	12 457,4
bežné výdavky	25 544,6	12 515,9	12 266,7
výsledok hospodár. - prebytok			190,7

v tis.€

kapitálový rozpočet	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
kapitálové príjmy	9 189,8	3 203,0	3 497,9
kapitálové výdavky	12 238,1	8 148,5	6 933,5
výsledok hospodár.- strata			-3 435,6

v tis. €

rozpočet celkom	príjmy	výdavky	rozdiel
bežný rozpočet	12 457 418	12 266 749	190 669
kapitálový rozpočet	3 497 940	6 933 556	-3 435 616
výsledok - strata	15 955 358	19 200 305	-3 244 947

v €

Výsledok hospodárenia za rok 2010 je schodok vo výške 3 244 947,00 € (97,7 mil.Sk)
 (v zmysle §2 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových .pravidlách územnej samosprávy sa :
 “schodkom rozpočtu obce rozumie záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami obce.“
 Schodok rozpočtu obec vysporiada predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania.

bilancia(príjmy-výdavky)	-3 244 947
finančné operácie príjmové	5 154 605
finančné operácie výdavkové	-1 685 241
výsledok hospodárenia mesta	224 417

Po započítaní prebytku z finančných operácií ostávajú zdroje vo výške 224 417,- € , ktoré budú rozdelené na :

- účelové prostriedky - bežné , na použitie v r. 2011 vo výške 97 372,12 €
- účelové prostriedky – kapitálové, na použitie v r. 2011 vo výške 118 168,77,- €
- vlastné príjmy rozpočtových organizácií mesta a finančné prostriedky na použitie v r.2011 vo výške 661,49 € (školy a škol.zariadenia vo výške 516,45 € , Zariadenie pre seniorov vo výške 145,04 €)
- zostatok zdrojov na rozdelenie do fondov je vo výške 8 214,78 € , ktoré odporúčam prideliť do rezervného fondu mesta Vranov nad Topľou

Plnenie rozpočtu príjmov

Dôležitou položkou v hospodárení mesta sú daňové príjmy, z toho hlavne podielové dane. Daňové príjmy boli naplnené v porovnaní so schváleným rozpočtom na 83,4 %, čo predstavuje výpadok viac ako 865,5 tis.€ a o 953,1 tis.€ menej ako v roku 2009 .

Nedaňové príjmy boli dosiahnuté v porovnaní s plánovanými príjmami vo výške 154 %, čo predstavuje nárast o viac ako 444,3 tis.€ . Výpadok v nedaňových príjmoch bol zaznamenaný z prenájmu tepelného hospodárstva , kedy do konca roka boli na účet mesta uhradené iba dve splátky, a to za prvý a druhý štvrtrok 2010, dlžné nájomné za tretí a štvrtý štvrtrok 2010 bolo predmetom zápočtu vzájomných pohľadávok a záväzkov, až v prvom štvrtroku 2011.

V položke „ ostatné príjmy „ mesto zaznamenalo najvyšší nárast, čo predstavujú v prevažnej miere refundácie finančných prostriedkov za projekty mesta uhradené mestom v roku 2009 - za rekonštrukciu Základnej školy Juh 172,3 tis. € a projekt vzdelávanie samosprávy v sume 40,6 tis. €.

V príjmoch mesta sú vrátené finančné prostriedky z MsBP a.s. za nevyúčtovanú dotáciu na rekonštrukcie a opravy tepelného hospodárstva v sume 188,2 tis. € za obdobie r. 2007-2008 a uhradené prostriedky v sume 70,4 tis. € od nájomcov nebytových priestorov v bytovom dome s. č. 999 na opravy nebytových priestorov.

V časti kapitálových príjmov bol v r.2010 zaznamenaný výpadok vo výške 62 %, čo je o 5 691,9 tis.€ menej ako predpokladal schválený rozpočet.

Výpadok kapitálových príjmov bol ovplyvnený hlavne tým, že v priebehu roka 2010 sa nezrealizovala plánovaná rekonštrukcia ZŠ Bernoláková , projekt Intenzifikácia separovaného zberu a mesto napokon neobdržalo nenávratný finančný príspevok v potrebnej výške na úpravu centra mesta – II. etapa. Výsledkom výpadku v kapitálových príjmoch bola nutnosť zabezpečiť výdavky schválením preklenovacieho úveru na financovanie rekonštrukcie ZŠ Juh, rekonštrukcie ZŠ Kukučínova, rekonštrukcie MŠ na Sídlišku II., rekonštrukcie MsDK a Urbanisticko-architektonickej úpravy centra mesta – časť stred vo výške 3 640,1 tis. € a tiež úver zo ŠFRB – na výstavbu nájomných bytov v bytovom dome A3 – 61 b. j. vo výške 952,0 tis. €.

Priamu súvislosť s napĺňaním príjmovej časti rozpočtu mesta má aj úroveň pohľadávok mesta, ktorá je v porovnaní s rokom 2009 nižšia , avšak len z dôvodu vytvorenia opravných položiek, nie reálneho poklesu pohľadávok. Medzi pohľadávkami mesta k 31.12.2010 figurujú aj pohľadávky voči akciovým spoločnostiam mesta (MsBP a MFK) , ktoré sú z môjho pohľadu a v dôsledku nepriaznivej finančnej situácie spoločností **nedobytné**. Pohľadávky voči týmto subjektom sú vo výške 239 tis. €. V súčasnej dobe je evidovaná už iba pohľadávka voči MFK a.s.(50 tis. €).

Od 1.4.2011 mesto prevzalo od MsBP a.s. správu nebytových a bytových priestorov, ktoré sú majetkom mesta. S tým priamo súvisí aj vplyv na rozpočet mesta, jednak v príjmovej, ale hlavne vo výdavkovej časti. Na základe negatívnych skúseností z predchádzajúceho obdobia v oblasti obsadzovania mestských bytov,

odporúčam:

- *pri pridelení bytov prísne zohľadňovať platobnú schopnosť nájomníkov*
- *nájomné zmluvy uzatvárať max . na 3 mesiace*
- *v prípade ak žiadateľ o pridelenie bytu už spôsobil vlastníkovi alebo správcovi bytu nedoplatok, prideliť byt tomuto žiadateľovi až po vyrovnaní dlhu*

Čo sa týka **celkových záväzkov** mesta, tieto k 31.12.2010 predstavujú hodnotu **17 099 265,- €** (515 mil. Sk), čo je v porovnaní s rokom 2009 **o 5 mil. € viac a o 11% viac ako sú skutočné bežné príjmy mesta za rok 2010** . Výška záväzkov je čiastočne ovplyvnená aj úverovou záťažnosťou mesta (bankové úvery vo výške **7 082 326,- €** , z toho Dexia Komunál Eurofondy úver vo výške 2 638 707,14) .

Medzi dlhodobejšie záväzky (cca na 5 rokov) , patria aj splátky PPP projektov, ktorými sa zrealizovali opravy chodníkov (ročné splátky vo výške **822 tis. €**). Tieto záväzky , zo zákona, síce neovplyvňujú úverovú záťažnosť mesta, ale sú automaticky bankou stiahnuté z bežného účtu mesta. Mesto medzi záväzkami eviduje aj splátku doplatku za odkúpenie časti hnedého priemyselného parku vo výške **552 600 ,- €**, pričom už teraz je jasné, že v projekte revitalizácie hnedého parku mesto nebolo úspešné v dôsledku čoho príde mesto o zálohu vo výške 61 400,- €. (opäť raz dobre uzatvorená zmluva).

Voči dodávateľom mesto evidovalo ku koncu roka 2010 záväzky vo výške **1,74 mil. €** (**52,5 mil. Sk**) , čo považujem z pohľadu využívania verejných finančných zdrojov v roku 2010 za nezodpovedné. Ide o krátkodobé záväzky, z ktorých mnohé , možno predpokladať, že sa dostanú aj na súdne vymáhanie. Mestu v súčasnej nelichotivej finančnej situácii potrvá dlhý čas, kým sa nezodpovedný prístup k financovaniu potrieb mesta z predchádzajúceho obdobia napraví. Na základe vykonaných kontrol hospodárenia mesta som už v správach skonštatovala, že **mesto vynakladalo v predchádzajúcom období verejné financie nehospodárne, neúčelne a neefektívne.**

Odporúčam preto:

- ***vykonať analýzu záväzkov a prijať opatrenia na zníženie ich stavu***
- ***prevádzkovať úrad a príslušné organizácie mesta, ktoré sú napojené na rozpočet mesta , v úspornom režime***
- ***vynakladať finančné prostriedky len na riešenie havarijných situácií***

Podľa výšky záväzkov je jasné, že najbližších niekoľko rokov bude pre mesto rizikových z dôvodu splácania záväzkov v lehote splatnosti. Pre zdravú kondíciu mesta je dôležité a nevyhnutné, aby bolo schopné splácať svoje záväzky v lehote splatnosti a nevystavilo sa riziku zavedenia ozdravného režimu .

V dôsledku nepriaznivého rozpočtového hospodárenia mesta - **schodku rozpočtu za rok 2010** vo výške **3 244 947,00 €** (**97 757 273 ,- Sk**) a rast úrovne záväzkov voči bežným príjmom ,

neodporúčam

zvyšovať dlhové zaťaženie mesta, t.z. neodporúčam zo strany mesta prevziať akékoľvek ďalšie dlhodobé záväzkové povinnosti (úver, PPP projekty, odkúpenie pohľadávok , lízing a prevzatie iných záväzkov).

Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu mesta a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu.

Prehľad finančných operácií , ktoré boli realizované v roku 2010 :

- príjmové finančné operácie v objeme 5 154 604,93 € €
(podstatnú časť príjmových finančných operácií tvoria návratné zdroje financovania - **úvery** vo výške **4 592 051,16 €**)
- výdavkové finančné operácie v objeme 1 685 241,21 €
(značnú časť výdavkových finančných operácií tvoria **splátky istín úverov** vo výške **1 427 511,32 €** - z toho splátky úveru Dexia Komunál Eurofondy- neopvplyvňujúce % ročných splátok je vo výške 1 142 tis. €)

Bilancia aktív a pasív

Podľa predloženej súvahy k 31.12.2010 mesto eviduje na strane aktív majetok v zostatkovej hodnote 65 511 365,- €. V tejto hodnote nie je zahrnutý majetok zverený do správy rozpočtovým a príspevkovým organizáciám mesta.

V porovnaní s rokom 2009 sa priaznivo vyvíja stav u dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, keď mesto zaviedlo do svojho majetku zakúpené nehnuteľnosti a ukončené investičné akcie.

Mesto malo k 31.12.2010 majetkový podiel v :

- MsBP , a.s. 100% majetkový podiel (319 692,98 €) , MFK,a.s. (33 193,92 €) , a v spoločnosti Enex, s.r.o. (1 327,76 €). K 31.12. 2010 vlastní mesto 283 ks akcií nominálnej hodnoty po 331,94 € spoločnosti FIN.M.O.S.,a.s. , 43 ks akcií v nominálnej hodnote po 412,95 € spoločnosti Dexia banka Slovensko,a.s. a 139 614 ks akcií v nominálnej hodnote po 33,19 € spoločnosti VVS,a.s.

Tvorba a čerpanie peňažných fondov

Mesto malo v roku 2010 dva peňažné fondy (rezervný fond a fond rozvoja bývania) a sociálne fondy zamestnancov (MsÚ a školstva), ktorého tvorbu a čerpanie upravuje osobitný zákon.

Prehľad o stave a vývoji dlhu

K 31.12.2009 zostatok úverov predstavoval výšku 9 194 176,- € .

K 31.12.2010 zostatok úverov bol v celkovej výške až 12 212 534,-€ , z toho bankové úvery vo výške 7 082 325,- € a úvery zo ŠFRB vo výške 5 130 209,- €.

Zostatok úverov k 31.12.2010 bez úverov zo ŠFRB, ktorých splátky sú zahrnuté v cene nájomného za nájomné byty , predstavuje **7 082 325,- €** , čo je **55,3 %** zo skutočne dosiahnutých bežných príjmov v roku 2009. Po odpočítaní úveru - Dexia Komunál Eurofondy vo výške 2 638 707,14 € je úverová záťažnosť mesta vo výške 34,7 % z bežných príjmov roku 2009.

Po odpočítaní cudzích zdrojov - grantov a transferov (ktoré nie je možné použiť na iné účely) je úverová záťažnosť mesta vo výške **65 %**. Po odpočte splátok istiny a úrokov z úverov zo ŠFRB, splátky z rozpočtu mesta predstavujú **4,33 %** skutočných bežných príjmov roku 2009.

Na základe analýzy dlhovej angažovanosti mesta konštatujem, že celková suma dlhu síce neprekročila 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, avšak chcem upozorniť , že po odpočítaní cudzích zdrojov - grantov a transferov z bežných príjmov je úverová angažovanosť mesta vrátane úveru na predfinancovanie europrojektov ku koncu roku 2010 až **92 %** z bežných príjmov roku 2009.

(úvery : 7 082 325,- €, bežné príjmy bez grantov: 7 686 900,- €)

Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

Mesto Vranov n.T. má k 31.12.2010 jednu príspevkovú organizáciu – Mestský dom kultúry. MsDK za rok 2010 dosiahol stratu vo výške 5 853,- €. V zmysle § 24 a § 25 zákona č.523/2007 o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ak sa hospodárenie príspevkovej organizácie za bežný rozpočtový rok skončí so stratou, túto stratu uhradí z rezervného fondu príspevkovej organizácie alebo preúčtuje na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Prehľad o poskytnutých zárukách

Mesto poskytlo záruky formou nehnuteľnosti alebo blanko zmeniek jednotlivým príjemcom podľa poskytnutých návratných zdrojov financovania. Jedná sa o : Dexia banka Slovensko,a.s. Žilina, SZRB štátny peňažný ústav Bratislava, ŠFRB Bratislava, VUB Bratislava a pre MVaRR.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti

Podnikateľskú činnosť vykonáva 5 rozpočtových organizácií – školské jedálne s právnou subjektivitou a ŠJ pri ZŠ Kukučínova .

Všetky podnikateľské subjekty dosiahli v roku 2010 hospodársky výsledok - zisk., ktorý zostáva v plnom rozsahu ako doplnkový zdroj ďalšieho rozvoja a skvalitňovania činnosti rozpočtovej organizácie.

Mesto Vranov n.T. na základe živnostenského oprávnenia vykonáva tieto podnikateľské činnosti: reklamné a propagačné služby, ubytovacie a masérské služby a organizovanie spoločenských, športových a kultúrnych podujatí.

Z tejto **podnikateľskej činnosti** mesto vykázalo hospodársky výsledok - **stratu vo výške 13 635,- €**, čo je o 1 683,- € viac ako v roku 2009. Najvyššiu položku v nákladoch podnikania mesta tvoria mzdové a odvodové povinnosti, preto **odporúčam** vykonať analýzu týchto činností a hľadať iné formy ich zabezpečenia, napr. ponúknuť na prenájom (poskytovanie ubytovacích služieb, organizovanie spoločenských, športových a kultúrnych podujatí, prevádzkovanie zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu a masérské služby).

Hodnotenie plnenia programov obce

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2010 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli rozvrhnuté do 15 programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom.

Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni zdôvodnenia plnenia jednotlivých programov mesta v číselnom vyjadrení - v tabuľkách, ako aj monitorovacej správe.

Hodnotenie jednotlivých programov podľa kritérií, ako sú relevantnosť, efektívnosť a hospodárnosť, účinnosť, vplyv - v hodnotení záverečného účtu za rok 2010 zaznamenané neboli.

Záver

Návrh záverečného účtu Mesta Vranov nad Topľou za rok 2010 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 citovaného zákona.

Návrh záverečného účtu mesta Vranov nad Topľou za rok 2010 v zmysle § 9 ods. 2 zákona č.369/1990 o obecnom zriadení a § 16 os 9 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol zverejnený na verejnú diskusiu dňa 10.6.2011 spôsobom v meste obvyklým, a to na úradných tabuliach mesta a na internetovej stránke mesta.

Riadna účtovná závierka za rok 2010 a hospodárenie obce za rok 2010 boli v súlade s § 9 ods. 4 zákona 369/1990 Z.z.o obecnom zriadení a § 16 ods.3 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy overené audítorom, ktorý skonštatoval, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu Mesta Vranov nad Topľou k 31.12.2010.

Účtovná závierka za rok 2010 bola vykonaná podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z.n.p. Účtovná závierka za rok 2010 vyjadruje verne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu mesta Vranov nad Topľou k 31.12.2010 a výsledok hospodárenia za uvedený rok je v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z.n.p.

Vo Vranove nad Topľou , jún 2011

Ing. Tužáková Mária
hlavná kontrolórka